

Smernice

---

o opredelitvi meril za ocenjevanje izjemnih primerov, kadar institucije presežejo omejitve velike izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, ter rokih in ukrepih za ponovno vzpostavitev skladnosti na podlagi člena 396(3) Uredbe (EU) št. 575/2013

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Ta dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v okviru Evropskega sistema finančnega nadzora oziroma o tem, kako naj se zakonodaja Unije uporablja na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere se smernice uporabljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do (03.01.2022) organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da jih ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica EBA/GL/2021/09. Predložiti jih morajo osebe, ki so ustrezno pooblašene za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 objavljena na spletni strani organa EBA.

---

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitve pojmov

Predmet urejanja

5. V teh smernicah so v skladu s pooblastilom iz člena 396(3) Uredbe (EU) št. 575/2013 opredeljena merila, ki bi jih morali pristojni organi uporabiti pri ocenjevanju izjemnih primerov iz člena 396(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 in primerov, kadar pristojni organ instituciji dovoli, da preseže omejitve iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013. Te smernice določajo tudi merila, ki bi jih morali pristojni organi uporabiti, da instituciji določijo ustrezen rok za vzpostavitev skladnosti z omejitvami velike izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 in ukrepe, ki jih je treba sprejeti, da se zagotovi pravočasna ponovna vzpostavitev skladnosti z navedenimi omejitvami.
6. Poleg tega te smernice opredeljujejo dodatne informacije, ki jih je treba predložiti pristojnemu organu pri sporočanju kršitve omejitve velike izpostavljenosti v skladu s členom 396(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.

Področje uporabe

7. Te smernice se uporabljajo pri ocenjevanju izjemnih primerov iz člena 396(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, ki ga opravijo pristojni organi. Opredeljujejo tudi, na kakšen način lahko pristojni organi določijo ustrezen rok za ponovno vzpostavitev skladnosti in ukrepe, ki jih je treba sprejeti, da se zagotovi pravočasna ponovna vzpostavitev skladnosti institucije, vključno s predložitvijo načrta za vzpostavitev skladnosti.
8. Te smernice se ne uporabljajo za primere iz člena 395(5) Uredbe (EU) št. 575/2013, dokler institucija izpolnjuje v njem določene pogoje.

Naslovniki

9. Te smernice so namenjene pristojnim organom iz točke (i) člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010 in finančnim institucijam iz člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Opredelitve pojmov

10. Če ni določeno drugače, imajo pojmi v teh smernicah enak pomen kot pojmi, uporabljeni in opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013 ter Direktivi 2013/36/EU.

3. Izvajanje

Začetek uporabe

11. Te smernice se uporabljajo od 1. januarja 2022.

4. Izjemni primeri kršitev omejitev velike izpostavljenosti, rok in ukrepi za ponovno vzpostavitev skladnosti

---

12. Na podlagi informacij, predloženih pri sporočanju kršitve omejitev velike izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, informacij iz oddelka 4.2 in drugih informacij, ki so na voljo pristojnemu organu, bi moral pristojni organ opraviti oceno ob upoštevanju meril iz oddelka 4.1 teh smernic.
13. Pristojni organ bi moral institucijo obvestiti o odobrenem roku za odpravo kršitve omejitev iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, potem ko oceni ustrezno časovno obdobje v skladu z oddelkom 4.3 teh smernic.

4.1 Merila za določitev izjemnih primerov iz člena 396(1) Uredbe (EU) št. 575/2013

14. Kršitev omejitev iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 bi se vedno morala obravnavati kot izjemen primer.
15. Pristojni organ bi moral pri ocenjevanju primera, ko institucija preseže omejitve iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, oceniti vsaj naslednje vidike:
  - a. pogostost in število kršitev,
  - b. predvidljivost kršitve,
  - c. razloge izven nadzora institucije, ki so privedli do nezmožnosti, da prepreči kršitev.

Pogostost in število kršitev

16. Pristojni organ bi moral oceniti, ali je kršitev omejitev iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, ki jo je storila institucija, redke dogodek. Ocena bi morala upoštevati morebitne prejšnje kršitve institucije, do katerih je prišlo zaradi enakega vzroka, jih je sprožil enak dogodek ali so se nanašale na isto stranko ali skupino povezanih strank.
17. Če institucija v zadnjih 12 mesecih sporoči drugo kršitev, ki se nanaša na isto stranko ali skupino povezanih strank kot prva kršitev, lahko pristojni organ odloči, da dogodka ni mogoče obravnavati kot redkega. Enako, če institucija v zadnjih 12 mesecih sporoči drugo kršitev, ki izhaja iz istega razloga kot prva kršitev, lahko pristojni organ odloči, da dogodka ni mogoče obravnavati kot redkega.
18. Če je institucija v zadnjih 12 mesecih že sporočila dve kršitvi omejitev velike izpostavljenosti, ki se nanašata na različni stranki ali skupini povezanih strank, do katerih je prišlo iz različnih vzrokov ali ki ju je sprožil različen dogodek, lahko pristojni organ odloči, da se morebitna nadaljnja kršitev (ali kršitve), čeprav nepovezana, ne sme obravnavati kot redke dogodek.

Predvidljivost kršitve

19. Pristojni organ bi moral oceniti, ali bi bila kršitev predvidljiv dogodek, če bi institucija uporabila ustrezno in učinkovito upravljanje tveganj v skladu s svojimi obveznostmi iz člena 393 Uredbe (EU) št. 575/2013 in Smernicami EBA o notranjem upravljanju².
20. Pristojni organ bi moral tudi preučiti, ali bi institucija lahko bila v položaju, da z uporabo razpoložljivih informacij predvidi zadevno kršitev.
21. Kadar pride do enakih ali podobnih kršitev drugih institucij, ki bi jih lahko pripisali istemu vzroku, lahko pristojni organ zaključi, da je kršitev povzročil nepredvidljiv dogodek.

Razlogi izven nadzora institucije, zaradi katerih slednja ne more preprečiti kršitve

22. Pristojni organ bi moral oceniti, ali so kršitev povzročili razlogi izven nadzora institucije. To bi se lahko predpostavilo vsaj v naslednjih primerih:
  - a. nepričakovano in znatno zmanjšanje kapitala institucije, vključno zaradi vpliva pomembnih dogodkov operativnega tveganja, kot so zunanja goljufija, naravna nesreča ali pandemija, ki niso povezani z neuspešnostjo mehanizmov notranjih kontrol;
  - b. (delno ali v celoti) izvzeta izpostavljenost preneha biti primerna za tako izvzetje zaradi odločitve tretje osebe, ki je institucija ni mogla predvideti ali preprečiti;
  - c. odločba sodišča ali upravna odločba privede do različne razlage veljavnega regulativnega okvira za velike izpostavljenosti, pri čemer institucija ni imela dovolj časa, da bi jo izvedla tako, da bi preprečila kršitev omejitev iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;
  - d. združitev nasprotnih strank/strank ali prevzemi med nasprotnimi strankami/strankami, vendar le v primerih, ko institucija za to združitev ali prevzem ni vedela ali je oziroma ga ni mogla predvideti, da bi lahko preprečila kršitev.
23. Kršitev, povzročena z neustrezno uporabo ali napačno razlago okvira za velike izpostavljenosti, se na splošno ne bi smela obravnavati kot razlog izven nadzora institucije.
24. Kadar pristojni organ ugotovi, da kršitev ne izpolnjuje meril, opredeljenih v tem oddelku, na splošno ne bi smel odobriti časovnega obdobja, daljšega od treh mesecev, za ponovno vzpostavitev skladnosti z omejitvami velike izpostavljenosti.

4.2 Informacije, ki jih je treba predložiti pristojnemu organu ob kršitvi omejitev velike izpostavljenosti

25. Pri sporočanju vrednosti izpostavljenosti, ki presega omejitev velike izpostavljenosti iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, v skladu s členom 396(1) navedene uredbe in da se pristojnemu organu olajša njena ocena, bi morala institucija brez odlašanja predložiti vsaj naslednje informacije:
  - a. znesek preseganja in velikost kršitve glede na temeljni kapital;

² Smernice EBA o notranjem upravljanju (EBA/GL/2021/05).

- b. ime zadevne stranke in, kjer je ustrezno, ime zadevne skupine povezanih strank;
- c. datum nastanka kršitve;
- d. opis razpoložljivega zavarovanja s premoženjem (tudi če ni primerno za zmanjševanje kreditnega tveganja), če obstaja;
- e. podroben opis razlogov za kršitev;
- f. že izvedeni ali načrtovani popravljalni ukrepi; in
- g. predviden čas, potreben za ponovno vzpostavitev skladnosti z omejitvami velike izpostavljenosti.

26. Pristojni organ bi moral zahtevati dodatne informacije in pojasnila, če meni, da predložene informacije niso dovolj podrobne, da bi omogočile celovito oceno konkretnih okoliščin kršitve.

4.3 Merila za določitev ustreznega roka za vzpostavitev skladnosti z omejitvami iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013

27. Pristojni organ bi moral po oceni kršitve, ki jo institucija sporoči v skladu z oddelkom 4.2 teh smernic, določiti ustrezen rok za ponovno vzpostavitev skladnosti z omejitvami iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.
28. Pristojni organ ne bi smel instituciji odobriti časovnega obdobja, daljšega od treh mesecev, za odpravo kršitve, če ugotovi, da gre za ponavljajočo se kršitev ali da bi lahko velikost kršitve pomembno vplivala na finančni položaj institucije.
29. Kadar se pristojni organ odloči, da bo instituciji odobril časovno obdobje, daljše od treh mesecev, za odpravo kršitve in ponovno vzpostavitev skladnosti z omejitvami iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, bi moral biti rok določen tako, da omogoča hitro ponovno vzpostavitev omejitev.
30. V vsakem primeru pa rok za ponovno vzpostavitev skladnosti ne bi smel biti daljši od 1 leta. Kadar posebne okoliščine kršitve in ukrepi iz načrta za vzpostavitev skladnosti iz oddelka 4.4 upravičujejo drugačen rok, lahko pristojni organ izjemoma odobri časovno obdobje, daljše od 1 leta, za odpravo kršitve. Takšni primeri pa ne bi smeli postati pravilo.
31. Ko pristojni organ odloča o ustreznem roku za ponovno vzpostavitev skladnosti, bi moral pri ocenjevanju upoštevati vsaj naslednje elemente:
- a. evidenco preteklih kršitev institucije;
  - b. hitrost obvestitve o kršitvi;
  - c. razlog(-e) za kršitev;
  - d. sistemsko naravo, kompleksnost in velikost kršitve;
  - e. morebiten vpliv na celoten finančni položaj institucije;
  - f. celotno tveganje koncentracije v netrgovalni knjigi institucije po različnih nasprotnih strankah;

- g. vrsto stranke ali skupine povezanih strank ter njeno kreditno sposobnost;
- h. že izvedene ukrepe za odpravo kršitve.

Evidenca preteklih kršitev institucije

32. Pristojni organ bi moral upoštevati morebitne prejšnje kršitve institucije in obseg ukrepov, sprejetih za ponovno vzpostavitev skladnosti v navedenih primerih. Ob ponavljajočih se kršitvah bi moral zlasti oceniti, ali je razlog za novo kršitev enak tistim, ki so bili ugotovljeni v prejšnjih primerih.

Hitrost obvestitve o kršitvi ali popravljalnih ukrepih za ponovno vzpostavitev skladnosti

33. Če institucija po nepotrebnem odlašča z obvestitvijo o kršitvi, lahko pristojni organ prouči možnost, da instituciji odobri krajši časovni okvir za ponovno vzpostavitev skladnosti.

Razlog(i) za kršitev ali njena ponavljajoča se narava, kompleksnost in velikost

34. Pristojni organ bi moral oceniti razloge za kršitev ter trenutno in prihodnjo pomembnost morebitnega vpliva na institucijo.
35. Pristojni organ bi lahko potreboval in zahteval dodatne informacije, če so vzroki kršitve kompleksni.

Celoten finančni položaj institucije

36. Pristojni organ bi moral proučiti, ali skladnost institucije s predpisanimi kapitalskimi zahtevami (količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala, količnik temeljnega kapitala, količnik celotnega kapitala) močno presega minimalno raven.

Celotno tveganje koncentracije v netrgovalni knjigi institucije po različnih nasprotnih strankah

37. Pristojni organ bi moral proučiti ustreznost praks upravljanja tveganj institucije in njen pristop k razpršenosti.

Vrsta stranke in njena kreditna sposobnost

38. Pristojni organ bi moral upoštevati vrsto nasprotne stranke in njeno kreditno sposobnost. Oceniti bi moral, ali bi morebitno neplačilo s strani zadevne stranke ali skupine povezanih strank, če ta obstaja, in posledična izguba lahko vplivala na znižanje količnikov regulativnega kapitala pod minimalne zahteve.

Že izvedeni ukrepi za odpravo kršitve

39. Pristojni organ bi moral proučiti ukrepe, ki jih je institucija že izvedla, zlasti glede na dejstvo, da bi nekateri navedeni ukrepi lahko omogočili hitro ponovno vzpostavitev skladnosti.

4.4 Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, da se zagotovi pravočasna ponovna vzpostavitev skladnosti z omejitvami iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013

40. Kadar pristojni organ instituciji odobri obdobje, daljše od treh mesecev za ponovno vzpostavitev skladnosti z omejitvami iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, mora institucija predložiti načrt za pravočasno ponovno vzpostavitev skladnosti.

41. Načrt za vzpostavitev skladnosti bi moral vključevati najmanj:
  - a. ukrepe za zmanjšanje zadevnih izpostavljenosti;
  - b. ukrepe za povečanje kapitala institucije, kadar je to potrebno;
  - c. ukrepe za okrepitev procesov notranjega upravljanja tveganj in notranjih kontrol;
  - d. vse potrebne spremembe politike zagotavljanja skladnosti institucije;
  - e. ustrezne postopke za zagotovitev pravočasne izvedbe ukrepov; in
  - f. podrobno časovnico za izvedbo ukrepov, vključno s predvidenim datumom ponovne vzpostavitve skladnosti.
42. Ukrepi, ki jih predlaga institucija, bi morali vsebovati opis vseh predvidljivih tveganj ali ovir za učinkovito in pravočasno izvedbo načrta za vzpostavitev skladnosti.
43. Pristojni organ bi moral oceniti ustreznost, zadostnost in izvedljivost ukrepov za zagotovitev pravočasne ponovne vzpostavitve skladnosti, ki bo stabilna in neprekinjena, in oceniti, ali je podroben časovni okvir ustrezen in uresničljiv.
44. Če ima pristojni organ kakršne koli pomembne pomisleke glede ukrepov, bi moral o tem nemudoma obvestiti institucijo.
45. V primeru, da nekaterih predvidenih ukrepov ni mogoče uresničiti, kot je bilo načrtovano, bi morala institucija o tem nemudoma obvestiti pristojni organ. Pristojni organ bi moral skrbno spremljati izvajanje ukrepov, da ugotovi, ali je ponovna vzpostavitev skladnosti učinkovita in pravočasna. Pri tem bi moral zlasti spremljati, ali so različni mejniki v celoti doseženi. Če institucija katerega od navedenih mejnikov ne doseže, bi moral pristojni organ od nje zahtevati, da take pomanjkljivosti ustrezno odpravi.
46. Pogostost in intenzivnost spremljanja, ki ga opravlja pristojni organ, bi morala biti ustrezna in sorazmerna glede na vzrok in velikost kršitve, njen morebiten vpliv na institucijo ter glede na posebnosti načrta za vzpostavitev skladnosti in ukrepe, sprejete v obdobjih, krajših od treh mesecev. Poleg tega bi moral na podlagi rednih informacij, ki jih zagotavlja institucija, proučiti razvoj zadevnih izpostavljenosti. Po potrebi bi moral pristojni organ zahtevati dodatne informacije.
47. Pristojni organ bi se moral odločiti in sporočiti, ali naj institucija opravi notranjo ali zunanjo revizijo procesov notranjih kontrol in upravljanja tveganj, izsledki te revizije pa bi se morali sporočiti upravljalnemu organu institucije in pristojnemu organu.
48. Pristojni organ bi moral imeti vzpostavljen standardiziran in dokumentiran postopek z jasnimi navodili, v katerih so opisani potrebni koraki za spremljanje pravočasne ponovne vzpostavitve skladnosti pri institucijah, ki so sporočile kršitev.
49. Institucije bi morale v skladu s Smernicami EBA o notranjem upravljanju poskrbeti, da njihovi upravljalni organi nadzorujejo in spremljajo izvajanje sprejetih ukrepov, s katerimi se zagotavlja ustrezna in pravočasna ponovna vzpostavitev skladnosti z omejitvami iz člena 395(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.